

19 04 2016

DJ nr. 162

AVIZ

la proiectul de lege privind Statutul – cadru al unității administrativ-teritoriale

(nr.114 din 21.03.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative și comunică următoarele.

I. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament în conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Prin prezentul proiect de lege autorii propun stabilirea unui mecanism în vederea realizării principiului consultării cetățenilor pe probleme locale de interes deosebit prevăzând: „*dreptul unui anumit număr de consilieri, respectiv cetățeni de a iniția aceste consultări; un mecanism realist de asigurare a valabilității adunării (prezența majorității reprezentanților familiilor și adoptarea propunerilor cu majoritatea celor prezenți); obligativitatea examinării acestora la ședința consiliului local într-un termen rezonabil (în prima ședință)*”.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.

Reieșind din conținutul prezentului proiect de lege, menționăm că, organizarea și funcționarea administrației publice locale și relațiile în cadrul sistemului administrației publice de diferite niveluri se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale și consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

La art.4 pct.6 Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.1997) este prevăzut că, colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct.

Art.109 alin.(1) din Constituție stabilește principiile de bază ale formării și funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, și anume: principiul autonomiei locale, al descentralizării serviciilor publice, al eligibilității autorităților administrației publice locale și al consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Alin.(2) al normei menționate prevede că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Cadrul general de reglementare a descentralizării administrative pe baza principiilor de repartizare a competențelor între autoritățile publice a fost stabilit prin Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28 decembrie 2006, care determină obligativitatea consultării autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.

Tot aici remarcăm prevederile art.6 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 intitulat „Raporturile dintre autoritățile administrației publice” unde la alin.(5) este statuat că, *„autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală”*.

Ținem să menționăm că în Hotărîrea Curții Constituționale nr.17 din 5 august 2003 pentru controlul constituționalității punctelor 4, 6 și 10 din Hotărîrea Guvernului nr.1202 din 8 noiembrie 2001 „Cu privire la unele măsuri pentru reglementarea utilizării bazinelor acvatice” Curtea a statuat: *„considerînd administrația publică locală ca o parte componentă a autorităților publice ale statului, Constituția obligă statul să contribuie la dezvoltarea și protejarea administrației publice locale, care, în limitele competențelor sale, este autonomă.*

Autonomia locală înseamnă dreptul colectivităților de a-și satisface propriile interese legale fără amestecul autorităților centrale, ea constituie un complex de atribuții date în competența organelor de administrare publică locală. Atribuțiile transmise acestor organe sînt reglementate de lege, iar statul exercită, prin forme specifice, controlul asupra modului în care ele se execută.”

Prin urmare, în temeiul prevederilor art.109 din Constituția Republicii Moldova, art.3, art.4 pct.6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art.6 alin.(5) din Legea nr.436/2006 și art.8 alin.(1) din Legea nr.435/2006, observăm necesitatea **consultarea autorităților administrației publice locale** pe marginea proiectului supus avizării.

II. Referindu-ne la conținutul nemijlocit al proiectului de lege atragem atenție la următoarele momente.

1. Conform art.4 alin.(1) din Legea nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova *„teritoriul Republicii*

Moldova este organizat, sub aspect administrativ, în unități administrativ-teritoriale: raioane, orașe și sate". Din conținutul pct.2 al Statutului-cadru (anexa la lege) desprindem că, prevederile acestuia se resfrîng doar asupra satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor). Astfel, constatăm că, raioanele, ca unități administrativ-teritoriale, lipsesc din cadrul acestor norme.

În vederea evitării unor eventuale neclarități, recomandăm de a completa, la final, în tot cuprinsul proiectului, sintagma „Statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale” cu cuvintele „satului (comunei), orașului (municipiului)”.

2. Structura **pct.2** din anexă nu corespunde normelor tehnicii legislative.

3. Întru respectarea normelor tehnicii legislative la **pct.4** cuvintele „comunele” și „municipiile” se vor scrie luate între paranteze.

4. Recomandăm completarea normei de la **pct.6** cu prevederi prin care s-ar stabili necesitatea includerii/reflectării în conținutul Statutului unității administrativ-teritoriale cu: lista organizațiilor obștești ce activează pe teritoriul acestora; date privitoare la instituțiile din domeniul educației, culturii, sănătății, asistenței sociale; instituții din domeniul audiovizualului care activează în raza unității administrativ-teritoriale; chestiuni ce țin de amenajarea teritoriului și de salubritate.

Dat fiind faptul că, unul dintre cele mai importante acte ale localității este bugetul anual al acesteia, potrivit căruia localitatea își planifică veniturile și cheltuielile pentru un an, ar fi binevenit ca statutul să prevadă condițiile de participare a locuitorilor satului (comunei), orașului (municipiului) la elaborarea proiectului de buget și la audierea dărilor de seamă asupra executării bugetului respectiv, precum și modul de instituire și de percepere a impozitelor, taxelor și altor plăți locale, de exercitare a controlului asupra vărsării lor la buget.

5. În vederea respectării uniformității structurării textului actului legislativ elaborat conținutul **pct.11** urmează a fi expus în două alineate numerotate cu cifre arabe luate între paranteze.

6. În contextul normelor propuse prin **pct.11-13** din proiect menționăm că legislația în vigoare prevede mai multe forme de consultarea a cetățenilor însă, constatăm, că particularitățile de organizare/petrecere a acestora nu se regăsesc în conținutul proiectului dat.

7. Atragem atenția la termenul „adunări cetățenești” utilizat de autori în conținutul **pct.12**. Menționăm că cadrul legal al Republicii Moldova utilizează termenul „adunare generală a locuitorilor”. În aceste condiții recomandăm

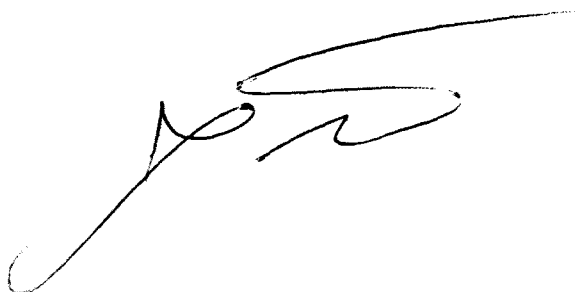
revizuirea termenului menționat mai sus și expunerea acestuia reieșind din termenii utilizați în legislație.

8. Prevederile **pct.13** urmează a fi expuse ținând cont de norma art.8 din Legea nr.436/2001.

9. La **pct.15** ar fi binevenit de precizat actul legislativ la care se face trimitere – Legea nr. 86 din 28.07.2011 cu privire la simbolurile publice.

10. Conform art.58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege urmează a fi decisă de către Parlament.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție

ex: E. Geru
tel: 268-482